

Патријарх Иринеј у Бејруту

На празник Вазнесења Господњег, а шестог дана посете Антиохијској Патријаршији, 6. јуна 2019. године, Његова Светост Патријарх српски г. Иринеј са делегацијом Српске Правослане Цркве посетио је Митрополију бејрутску и Високопреосвећеног Митрополита г. Илију .

У седам часова по локалном времену Његова Светост Патријарх г. Иринеј, Високопреосвћени Митрополит црногорско-приморски г. Амфилохије, Преосвећени Епископ шумадијски г. Јован и чланови делегације, присуствовали су светој Литургији у Баламандском манастиру Успења Пресвете Богородице.

На прозбе јеромонаха и јерођакона, одговарао је хор Богословског факултета Баламандског универзитета.

После свете Литургије делегација је кренула у правцу Бејрута, који се налази око осамдесет километара јужно. Као што је било у плану и протоколу, патријарх Иринеј и српски архијереји заједно са патријархом Јованом сусрели

су се са председником Либана г. Мајклом Ауном. Сусрет црквених великодостојника са председником државе прошао је у најбољој могућој атмосфери.

Из Председникове палате делегација Српске Православне Цркве упутила се ка Светогеоргијевском саборном храму Митрополије бејрутске у центру града. Ту нас је дочекао крстоносни протопрезвитер Нектарије Хаиралам, старешина храма, и у кратким цртама изложио историју те светиње, назвавши је Мајком црквом града Бејрута, будући да је основана још у четвртном веку. Катедрала је више пута рушена и обнављана. Занимљив податак је и тај да је Свети Роман Слаткопојац једно време певао у том храму и из њега се упутио у Цариграду. Храм има три олтарске апсиде, тј. три престола, централни и по један мањи са северне и јужне стране. Централни је посвећен Светом великомученику и победоносцу Георгију, северни Светом пророку Илији, а јужни Светом оцу Николају Мирликијском. За време грађанског рата (1975. године) широм Либана је рушено, а највише у Бејруту, па је и катедрала Светог Георгија порушена до темеља, као и све зграде у ближој и даљој околини. Главне и најжешће борбе водиле су се око катедрале. Већина икона и део иконостаса украдени су. Запаљени су делови иконостаса из 18. века. Реконструкција је отпочела 1994. године и после седамнаест месеци ископавања откривени су многи археолошки слојеви који су омогућили да се установи историјски развој изградње цркве, као и читаве околине, у последњих неколико векова. Наредне године Митрополит бејрутски Илија објавио је планове за обнову ратом разрушене катедрале. Прва фаза рестаурације почела је 1998. године, под надзором комисије на чијем челу је био Гасан Туени. Звона катедрале огласила су се поново 15. децембра 2003.

Убрзо затим, отац Нектарије је повео делегацију у обилазак Археолошког музеја који се налази испод Саборног храма Светог Георгија. Године 1994. археолошким ископавањима у катедрали Светог Георгија и у самој близини храма, а пре почетка радова на рестаурацији, рекао је отац Нектарије, откривени су многобројни предмети и остаци из јелинистичке, римске, византијске, средњовековне и отоманске ере. Све је сачувано, заштићено и касније изложено у овом црквеном музеју, који дневно посети више стотина туриста.

Из катедрале се делегација Српске Православне Цркве упутила у банкет халу оближњег хотела, где је уприличена трпеза љубави у присуству високих званица из друштвеног и политичког живота током које се присутнима

обратио патријарх Иринеј:

-Ваше Превасходство председниче Либана, Ваше Блаженство Патријарше антиохијски Јоване, Уважени представници Црква Либана, Ваше екселенције господо министри, Ваша Високопреосвештенста и Преосвештенства, Екселенције господо амбасадори, драги гости,

Данашњи дан за мене лично и делегате који ме прате јесте историјски празник и историјски догађај. Он није значајан само за мене лично, него и за односе наших народа, српског, сиријског и либанског. Овакав сусрет представника Црква са представницима држава толико је важан и толико потребан за данашње време. Нажалост, народи су подељени разним расколима и непријатељствима, услед људских слабости.

Овај састанак је веома важан и за све наше Цркве, јер Црква у овом времену има веома значајну улогу, јер у њој се људи уче како да поштују и испуњавају речи оних који воде народ. Црква је ту да нарочиту реч предочи народу, да позове народ, да му стави у задатак да негује пријатељске односе једних са другима, што није теорија, већ је пракса Цркве и религије од када постоји човек.

Зато данас када народи воде сукобе и борбе, Црква има одлучујућу улогу да посаветује свој народ, и свакога човека без обзира на његову националност, на степен његове културе, на боју коже: да у сваком човеку види брата свога. Данас многи кажу да не верују у Бога, јер Га не виде, али је истина да је Бог у свакоме човеку, Он је у све нас усадио лик свој као икону своју. И ако ко жели да види Бога, нека погледа у лице ближњег свога и видеће Створитеља његовог.

Данас су нам потреби сусрети и дијалози. Када се ближе упознамо, онда другачије гледамо на човека као на личност и његову улогу у свету. Неопходно је да уместо што водимо ратове, изграђујемо међусобно разумевање међу народима, као и да нарочито у Црквама разговарамо и упознајемо једни друге. Сви се проблеми решавају за столом, у разговору, чиме се избегава сваки ратни неспоразум.

Ми смо се много обогатили овом посетом Сирији и сада Либану. Сусрели смо честите људе са ванредним карактерима и душама; упознали смо се са добрим и искреним пријатељима. Кад би овако поступали сви политичари који воде државе, зацело не би долазило до ратова. Поред многих ствари које смо доживели, мене лично су посебно одушевили односи међу људима,

човека с човеком. Како је лепо видети када хришћанин и муслиман и чланови друге религијске заједнице контактирају и разговарају као људи и решавају све проблеме разговором!

Видели смо задивљујуће ствари и у Сирији и у Либану, древне градове, древну културу, старе грађевине и древне светиње – све нас је то одушевило, сазнали смо њихову славну прошлост. Из овог разлога, правило је: то што смо наследили дужни смо и чувати убудуће. Видели смо многе светиње, културне вредности које су у ратовима уништене, а остали су само трагови те некадашње њихове лепоте и вредности. Нема више тога народа, али да је било споразума, човечног разговора, зацело не би било онога што су ови народи у прошлости доживели. Зато морамо да се поучимо историјом и прошлошћу и да изграђујемо бољу и светлију будућност, али у заједници једни с другима. У смислу да ћемо живети хиљаду година! Наш живот је врло кратак и зато треба да га проживимо као људи. Наш предшественик Патријарх Павле је често опомињао: „Будимо људи“, па и данас многи цитирају овог значајног црквеног великодостојника у смислу да будемо оно што Бог жели да будемо.

Хвала Вам на топлом гостопримству, хвала и на речима које смо чули једни о другима! Ово пријатељство носићемо за свагда у свом срцу, и све што смо видели и доживели пренећемо нашем српском народу – да зна да има доброг народа и доброг света који живи на овој планети, који жели оно што је најбоље за човека. На свему хвала! Остајем са жељом да наш сусрет не буде последњи, да се сусрећемо, упознајемо и посећујемо једни друге и гајимо трајно пријатељство међу нама.

После ручка уприличена је посета двору Митрополије бејрутске. Литија је кренула од двора до храма Светог Николе, а све у част Његове Светости Патријарха српског Иринеја. Још један величанствен дочек, још једно изненађење у низу, још један доказ љубави наших домаћина! На стотине деце стајало је са леве и десне стране. Деца су била обучена у извиђачке униформе, узраста од 7 до 17 година. Двориште Митрополије било је мало за толико осмеха и живота на једном месту. На челу колоне био је дувачки оркестар за тридесет и вишр музичара, такође омладинаца. У средини, а иза оркестра, ишли су дечаци, четчеви, обучени у стихаре, носећи рипиде и барјаке, а иза њих по двојица у пару ходили су свештеници и монаси целе Митрополије бејрутске. Заиста величанствен приказ као и сам доживљај. На крају колоне, тј. литије био је наш патријарх Иринеј. На себи је имао зелену мандију, на глави белу пану, у руци крст којим је благосиљао, а иза

Свјатјејшег нешто мање од "пола града"...

Један од свештеника, а док смо чекали да поворка крене, испричао ми је да је храм у који идемо посвећен Светом Николи. Храм је такође био порушен за време грађанског рата у Либану. Митрополит бејрутски Илија је почео са обновом 1991. године. Ова црква је двоспратна. Једна у приземљу је реплика старе цркве, а друга, тј. изнад је централни храм где се свакодневно богослужи. Оно што карактерише овај храм, а у шта смо се убрзо уверили, јесу прелепи мермерни иконостас и византијске иконе.

Наш домаћин, Митрополит бејрутски г. Илија обратио се Свјатјејшем Патријарху г. Иринеју после доксологије:

-Ваша Светости Патријарше српски, Ваше Блаженство Патријарше Јоване X, Ваше екселенције министри и амбасадори, драга браћо и сестре,

На самом почетку пожелео бих Вам добродошлицу. Добро дошли у главни град Бејрут, у Бејрутску Антиохију. Ваш долазак, Ваша Светости, доноси нама и нашем народу благослов, благослов народу који носи Крст Господа нашега. Не можемо а да не поменемо Светога Саву, који је био отац Ваше вере, Вашег народа, који је учинио да Ваша Црква засија блиставом светлошћу и постане неразорива стена. Такође је и Свети Сава 1233. године прошао кроз нашу Антиохију. А данас нам долазите Ви, Ваша Светости, као његов наследник на престолу, да узнесете молитве у богоспасаваној Митрополији бејрутској. Овде је проповедао Јеванђеље Христово један од Седамдесеторице апостола. Његово име се помиње у посланици Светог апостола Павла, Кварт.

Ви имате своје светиње на Косову, имате Цркву која је очувана на Косову, а наша је свагдашња молитва и жеља да имамо добре везе између наших Цркава и да будемо једно.

Наш народ на Блиском истоку нема мира, и зато смо жедни за љубављу, а њу нам доноси Ваша мирна посета; она нам доноси мир који и Ваше име значи, јер преведено на српски и арапски значи мир. Ми смо веома далеко једни од других, али смо, без обзира на то, свагда близу – увек смо у молитви једно, да славимо нашег Господа Исуса Христа једним устима и једним мислима.

О Вама смо одувек слушали најбоље. Од посета Његовог Блаженства Јована Вашој Цркви чули смо много лепих речи о Вашој Цркви и Вашем народу и светињама. Ваш народ треба да зна да и овде имамо светиње, да смо богати светињама и да смо добар народ који у срцима гаји љубав. У своје име и у име

нашег народа још једном поздрављам Вас и Вашу делегацију. И желим да Вам подарим икону Светог Кварту у знак љубави и жеље да будемо у Вашим молитвама и најзад на Последњем суду видимо славу Господњу. Такође поздрављамо Његово Блаженство, нашег Патријарха Велике Антиохије и свег Истока, који нам је узор како волети друге.

Уследила је беседа патријарха Иринеја у храму Светог Николе у Бејруту:

Ваше Блаженство, браћо архијереји, браћо свештеници, браћо и сестре,

Наш Господ Христос је своје ученике назвао својим пријатељима. То је садржајна и благодатна реч коју је употребио наш Спаситељ кад је назвао своје ученике својим пријатељима. Не налазим садржајнију реч од речи пријатељи. Та реч је пуна љубави Божје у нама. И оно што највише можемо пожелети јесте да све нас Господ назове пријатељима својим. Нека друга реч за ову најсвечанију прилику у моме животу не би пристајала осим речи драги пријатељи.

Долазим у име Цркве српске и православног народа српског Вама, пријатељима нашим. И оно што могу пожелети себи и вама јесте да будемо пријатељи међу собом, а пре свега пријатељи Божји. Налазимо се у овоме дивном храму о коме сам обавештен да је у минулом рату био потпуно срушен. Нажалост, није то једина црква или манастир који је срушен у рату у овој Богом благословеној земљи. Знамо и пратимо да сте много пострадали у минулом времену. А народ каже да нема већег зла од ратова међу Његовим народом .

Ако је за утеху, и ми смо у Србији много пострадали од 1941. године па све до, такорећи, данашњих дана. У једном делу бивше Југославији где је живео наш народ, ниједна црква нити иједан дом народни није остао неоштећен, порушен или спаљен. Само да споменем један велики логор који се зове Јасеновац. У том логору, према подацима, убијено је преко 700.000 Срба. Само у једном логору! А таквих логора је било много. Оно што се десило у Јасеновцу у западном делу Југославије, данас се дешава на Косовом пољу, на Косову и Метохији. Тамо је пострадао велики број нашега народа, а још више их је протерано са те свете земље наше. А то је заиста наша света земља – тамо су наше средњовековне светиње, које су подизали наши владари и угледне личности. Само у последњем рату протерано је 140.000 православних са тих простора. Сада се игра нека чудна игра око Косова и Метохије: траже од нас да се одрекнемо те свете земље, наших светиња, наших домова, и да све то уступимо једном суседном народу. Боримо се свим снагама и уз помоћ

многих држава и с људима добре воље покушавамо да сачувамо наше вековно Косово и Метохију. Уздамо се у савест људи нашега времена, а највише у помоћ Божју, у помоћ светих који су делали и живели и тамо оставили своје мошти – да ће помоћи да ту свету земљу сачувамо.

Ето, нисте само ви пострадали, пострадали смо и ми, као и многи други народи нашега времена. Злоба људска руши, пали и уништава, а добра воља честитих људи подиже оно што је порушено и уништено. И ми као ви овде подижемо и обнављамо порушене светиње, негде зидамо и подижемо нове, а то чинимо да бисмо посведочили своју велику љубав према светитељима који су имали велику улогу у нашој историји.

Морамо се удружити ми који смо пострадали како бисмо били јединствени, што је једини начин да се сачувамо од многих нових и будућих рушења и уништавања.

Ја благодарим Господу што нам се пружила прилика да посетимо ове прекрасне историјске крајеве, историјске градове и историјске светиње овог народа. Овде су подизане значајне светиње које су окупљале хришћански народ, шириле у њему љубав и водиле га правим путем, путем Божјим. Благодарим Господу што ми је благословио овај пут, онај пут који је походио просветитељ нашега народа, Свети Саве, који је негде у половини 13. века посетио ове градове и одавде понео неколико светиња које красе нашу Цркву и наш народ. Једна од великих светиња јесте рука Свете великомученице Текле, коју је он добио као дар Цркве и овога народа. Око њене руке сабира се данас наш народ, целива је и моли се Господу пред њом просећи милост и благослов Божји. Друга велика светиња је икона Тројеручица коју је добио у манастиру Светог Саве Освећеног. По предању, Свети Сава Освећени је оставио у завет да ће у своје време доћи монах са Запада са именом Сава и да њему поклоните ову свету чудотворну икону, а то је била икона Светог Јована Дамаскина. Ето, то су светиње које нас сједињују и чине неразориви темељ нашег заједништва, и садашњег и будућег.

Ми ове године прослављамо осам векова самосталности наше свете Цркве. То свето дело благословом Божјим издејствовао је Свети Сава, а у знак тог великог догађаја ми се, ако да Бог, спремамо да идуће године осветимо наш највећи храм и један од највећих храмова у Европи, на дар свом великом светитељу. За тај велики догађај посебно се припремамо, и позваћемо представнике православних Цркава да учествују у великом делу освећења следеће године.

Сутра, ако Бог да, завршавамо наше путовање овом светом земљом. Носимо дубоке успомене на све ово што смо видели и доживели у њој. Радује нас што у народу живи вера Христова и вера јеванђељска, вера светих Апостола који су на овим просторима проповедали Христово Јеванђеље. Антиохија је апостолска Црква основана самим Господом и његовим Апостолима, и то је велики дар овом народу који спада у најстарије хришћанске народе и који је одиграо огромну историјску улогу у животу Цркве Христове.

Ми немамо довољно правих речи да захвалимо на гостопримству Ваших архипастира, Вашег Патријарха, архијереја, свештеника, благочестовог народа... Не могу а да не поменем овде и на овом месту да сам задивљен односима овог народа са припадницима других вера, јединственом љубављу и односима једних са другима. Овде се остварују речи апостола Павла да у Христу нема ни Грка ни Римљана, ни роба ни слободнога, и да је онај који је у Христу нова твар! Овде је присутна та нова твар Христова, у срцу и духу људи.

Хвала на срдачном гостопримству! Желим вама и свим људима добре воље да благослов и љубав Божја буду присутни у свима људима света. То је оно што је данас најпотребније и најважније у нашем животу. Нека Господ благослови сав род хришћански и све људе добре воље!

У петак, 7. јуна 2019. године, завршава се посета делегације Српске Православне Цркве Антиохијској Патријаршији. У плану је да се обиђе манастир Светог Јакова и манастир Светог Алнурија, затим учини посета Патријарху маронитском и на крају посета манастиру Светог пророка Илије. У два сата по поноћи делегација Српске Православне Цркве напушта Бејрут.

spc.rs